

F. t. 1. vedr. forsinket betaling m. v.

1 måned, f. eks. på grund af en poststrejke, følger det af den foreslåede regel i 3. pkt., at skyldneren først skal betale rente fra modtagelsen. Det følger også af denne regel, at afsendelsen ikke kan benyttes som udgangspunkt for beregningen af fristen på 1 måned, hvis skyldneren ikke modtager påkravet, fordi forsendelsen er gået tabt eller returneret til afsenderen, fordi brevet ikke har været rigtigt adresseret.

Til stk. 3.

I de tilfælde, hvor skyldneren først var i stand til at indhente de oplysninger, som var nødvendige for at bedømme kravets berettigelse og størrelse, på et tidspunkt efter forfaldsdagen eller fordringshaverens påkrav, foreslås det af hensyn til skyldneren, at der ikke skal betales renter før 1 måned efter dette senere tidspunkt.

Tidspunktet for rentens påløb udsættes efter reglen, uanset om forfaldsdagen var bestemt i forvejen, dvs. uden hensyn til om renteberegningen skulle være sket efter stk. 1 eller stk. 2.

Reglen tænkes navnlig anvendt på erstatningskrav og i tilfælde, hvor fordringshaveren undlader at medvirke til beløbets opgørelse, f. eks. ved at nægte at specificere et regningsbeløb eller ved helt at undlade at fremsende regning. Ved erstatningskrav vil der ofte være tvivl om kravets grundlag og størrelse, indtil der er tilvejebragt udførlige oplysninger om omstændighederne i forbindelse med den skadegørende handling foretaget og oplysninger om skadens omfang. Dette gælder særlig ved invaliditetserstatninger, idet der i de fleste tilfælde går forholdsvis lang tid, inden tilstanden bliver stationær, således at invaliditetsgraden kan bedømmes. Skadevolderens forpligtelse til at betale rente af erstatningsbeløbet udsættes efter den foreslåede regel, såvel i de tilfælde hvor de nødvendige oplysninger må indhentes hos skadelidte, som hvor oplysningerne må fremskaffes fra udenforstående.

Med hensyn til sammenhængen mellem stk. 3 og § 4, stk. 1, henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til stk. 4.

Efter den gældende almindelige regel i gældsbrevslovens § 62, stk. 2, kan fordringshaveren kræve renter fra den dag, da han begyndte retsforfølgning til betaling af gælden. Lovforslaget vil medføre, at fordringshaveren i de fleste tilfælde vil kunne kræve gælden forrentet fra et tidligere tidspunkt end retssagens anlæg. Stk. 2-3 vil imidlertid også kunne føre til, at kravet først kan forrentes fra et tidspunkt efter sagens anlæg. For at undgå tvivl i disse

tilfælde om, fra hvilket tidspunkt efter sagens anlæg en fordring skal forrentes, foreslås det, at fordringshaveren uanset stk. 2 og 3 senest kan kræve renter fra den dag, da han begyndte retsforfølgning til betaling af gælden.

Forslaget er i overensstemmelse med § 4, stk. 3, i den svenske rentelov.

Virkningen af den foreslåede regel bliver, at skyldnerne i visse tilfælde, når der er anlagt retssag, ikke får en rentefri frist på 1 måned fra den dag, da fordringshaveren har anmodet om betaling og gjort skyldneren opmærksom på, at manglende betaling medfører, at der skal betales rente. Det vil formentlig i et vist omfang forekomme, at fordringshaveren ikke inden retssagens anlæggelse har gjort skyldneren opmærksom på renteforpligtelsen. Derimod må det antages at være forholdsvis sjældent, at fordringshaveren ikke, inden han anlægger retssag, har rykket skyldneren og fastsat en vis betalingsfrist. Hvis et sagsanlæg i undtagelsestilfælde foretages så tidligt, at det vil være urimeligt, at der straks betales rente, kan domstolene imidlertid efter stk. 5 bestemme, at rente først skal betales fra et senere tidspunkt.

Den foreslåede regel finder også anvendelse i tilfælde, hvor de oplysninger, der er nødvendige for at bedømme kravets berettigelse og størrelse, først fremskaffes under den anlagte retssag. Forfalder kravet først under retssagen, skal skyldneren dog kun betale rente fra forfaldsdagen, jfr. § 2.

Til stk. 5.

Reglen svarer til den gældende bestemmelse i gældsbrevslovens § 62, stk. 2, 2. pkt. Af systematiske grunde har man dog placeret reglen om, at domstolene også har adgang til at bestemme, at der kun skal svares en lavere rente, som 2. pkt. i § 5, der omhandler rentens størrelse.

Justitsministeriet har ligesom de købelovsagkyndige ment, at man burde bevare domstolenes traditionelle adgang til i særlige tilfælde at fravige tidspunktet for morarentens påløb, selv om man forlader den gældende regel om, at morarente, hvis der ikke ifølge aftale skyldes et bestemt beløb, først skal betales fra den dag, da fordringshaveren begyndte retsforfølgning til betaling af gælden.

Det følger af sammenhængen med forslaget § 2, at domstolene ikke kan bestemme, at der skal betales rente fra et tidspunkt, der ligger forud for forfaldsdagen. Reglen om, at der kan tillægges rente fra et tidligere tidspunkt, vil derfor få betydning i de tilfælde, hvor der ikke i forvejen er fastsat en bestemt forfaldsdag, således at renten skal beregnes efter stk. 2. Hvis skyldneren har holdt sig skjult,